

Advies

Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken (hierna TUGK) dat het College van Bestuur met de brieven van 4 mei 2012 en 19 juni 2012 (kenmerk U0854-2012) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van de TUGK beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart 2012 bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 6 juni 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de TUGK. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft de TUGK het voorstel toegelicht.

Profiel

De TUGK beschrijft haar profiel als volgt.

De TUGK is een wetenschappelijke instelling verbonden aan de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en werkt vanuit de gereformeerde geloofsovertuiging in dienst van het evangelie van Jezus Christus. Uitgangspunt van de toekomstige strategie van de TUGK is het streven naar een volwaardige universiteit met een gereformeerd profiel, waarbij sprake is van een consistente samenhang tussen onderwijs, onderzoek en kennisuitwisseling. De TUGK onderzoekt de mogelijkheden voor huisvesting van de universiteit in een grote(re) universiteitsstad, waarbij rekening gehouden zal worden met de bestaande kennisinfrastructuur met betrekking tot het theologisch wetenschappelijk onderwijs. De TUGK neemt de locatie van de universiteit in overweging vanuit de ambities om zich sterker te profileren in het (inter)nationale onderwijs- en onderzoeksveld. Daarnaast wil de TUGK een grotere instroom van studenten genereren die zich bovendien door een bredere universitaire en geografische setting betere eindkwalificaties eigen kunnen maken. Deze intenties hebben als doel meer internationale contacten en uitwisseling te genereren en de samenwerking met andere instellingen te bevorderen, waardoor onder meer in excellentietrajecten voor studenten kan worden voorzien. De TUGK heeft zich samen met de Protestantse Theologische Universiteit, de Theologische Universiteit Apeldoorn en de Universiteit voor Humanistiek verenigd in het Netwerk van Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU).

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- uitvoerbaarheid.

De commissie heeft er van afgezien om het voorstel te beoordelen op het criterium 'aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau' zoals geformuleerd in het beoordelingskader. De commissie onderkent dat dit criterium moeilijk is te relateren aan het bijzondere profiel van de levensbeschouwelijke universiteiten, waaronder de TUGK. In het beoordelingskader worden voor het criterium 'aansluiting' twee hoofdprioriteiten benoemd: zwaartepuntvorming en onderwijsdifferentiatie. Daarbij is van belang dat door de instellingen wordt ingespeeld op twee specifieke beleidsdoelen: bijdragen aan de topsectoren en EU-programma's alsmede aansluiten bij sectorplannen. De commissie

heeft de voorstellen van de levensbeschouwelijke universiteiten bestudeerd en is tot de conclusie gekomen dat de genoemde prioriteiten onvoldoende verenigbaar zijn met het karakter van deze instellingen. Het is daarom voor de commissie niet mogelijk om op een zodanige wijze een oordeel te vormen aan de hand van het criterium 'aansluiting' dat recht wordt gedaan aan de eigen aard van deze instellingen. Omdat een volledige toepassing van het beoordelingskader ernstig tekort zou doen aan het instellingsvoorstel en tot zwaarwegende onbillijkheid voor de TUGK zou leiden, spreekt de commissie dus geen oordeel uit over het criterium 'aansluiting'.

De commissie beoordeelt het voorstel van de TUGK als volgt.

Ambitie

De commissie constateert dat het voorstel van de TUGK streefwaarden voor de verplichte indicatoren met betrekking tot *onderwijskwaliteit* en *studiesucces* heeft opgesteld. Wat betreft het bachelorrendement streeft de TUGK naar een rendement van 65%, waarbij het de doelstelling van de TUGK is om het gemiddelde percentage uitvallers gelijk te houden en waar mogelijk te verkleinen. De commissie merkt op dat de ambities van de TUGK ten aanzien van rendement en uitval uitgaan van gegevens uit de eigen studentenadministratie. Daardoor wijken deze af van het 'cijferHO'-bestand dat door de overige universiteiten in Nederland wordt gehanteerd. De TUGK-cijfers voor rendement en uitval hebben betrekking op het aantal studenten dat zich voor het eerst inschrijft voor de bacheloropleiding. Voor een kleine universiteit als de TUGK geldt dat kleine absolute veranderingen in de aantallen in- of uitstroom tot procentueel grote fluctuaties in rendement en uitval kunnen leiden. Wat betreft onderwijskwaliteit constateert de commissie dat de TUGK als doelstelling heeft om, in overleg met het Sirius Programma, excellente studenten actief een individueel excellentietraject aan te bieden waarbij elk individueel traject ter beoordeling aan Sirius wordt voorgelegd. Het is de ambitie van de TUGK dat in 2015 drie studenten een door Sirius geaccordeerd individueel excellentietraject volgen. Tegelijkertijd heeft de TUGK de ambitie om in 2015 het oordeel van studenten (NSE) te evalueren. Wat betreft de docentkwaliteit heeft de TUGK als doelstelling dat in 2015 alle docenten die op peildatum 1 oktober 2015 jonger zijn dan 60 jaar, een portfolio hebben. Hierin moeten zij bewijzen (aan de hand van vakevaluaties, trainingen, tentamens, studiehandleidingen) dat zij aan de professionele, vakinhoudelijke en didactische kwalificaties voldoen. In samenwerking met het ICLON zullen deze portfolio's en de docentkwaliteit worden beoordeeld. De intensiteit van het onderwijs van de TUGK ligt al op een hoog niveau en dat wil de TUGK zo houden. De TUGK zet in op een reductie van het relatief hoge percentage indirecte kosten. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat tot verbetering van onderwijskwaliteit en studiesucces.

De commissie constateert met betrekking tot de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* dat de TUGK de bacheloropleiding in 2010 grondig heeft herzien. De vooropleiding klassieke talen is afgeschaft en de talen hebben een plek gekregen in het bachelorprogramma. Het is de commissie op basis van het voorstel en de toelichting in het gesprek duidelijk geworden dat de TUGK bij het aanpassen van de bacheloropleiding aandacht heeft besteed aan de samenhang in het curriculum en de relatie met de beroepspraktijk. Mede door deze aanpassingen is de instroom verbreed waardoor de bacheloropleiding aan volume en kracht heeft gewonnen en heeft een deel van de studenten een forse tijdwinst gemaakt. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat ten aanzien van de ontwikkeling van het onderwijsaanbod.

De commissie constateert met betrekking tot het *onderzoek* dat de TUGK de bestaande onderzoeksstructuur, die was ingericht op basis van vier disciplines, afbouwt. Zij kiest nu voor drie interdisciplinaire onderzoeksgroepen. De hoofdthema's van de onderzoeksgroepen zijn: 1. Who is like you among the Gods? The One and the Three in a pluralistic context; 2. Early modern Reformed theology: Church, faith and theology in Reformation and Reformed orthodoxy; en 3. Reformed traditions in secular Europe. In

elke onderzoeksgroep is sprake van een beperkt aantal onderzoeksthema's die gecentreerd zijn rond de specialismen van de meest gekwalificeerde senioronderzoekers. De commissie constateert dat de TUGK inzet op een verhoging van het aantal publicaties in refereed tijdschriften en boeken. Daarnaast heeft de TUGK als doelstelling dat iedere onderzoeksgroep in de komende drie jaar ervaring opdoet met de tweede geldstroom door elk één onderzoeksvoorstel in te dienen bij NWO of de Europese fondsen. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek.

De commissie constateert dat de TUGK een eigen invulling aan het begrip *valorisatie* geeft, passend bij het profiel van de instelling. Kennisuitwisseling en dienstverlening zijn voor de TUGK belangrijke doelstellingen. De TUGK streeft er naar om haar zichtbaarheid en relevantie voor de kerken te versterken en toe te snijden op de actualiteit. In dit kader heeft de TUGK samen met de Theologische Universiteit Apeldoorn en de Gereformeerde Hogeschool het AKZ+ in het leven geroepen. Doel van AKZ+ is om theologie te delen met de achterban en een breed publiek. De TUGK heeft de ambitie om samen met de Gereformeerde Hogeschool een Praktijkcentrum voor theologie en gemeenteopbouw op te richten. Dit Praktijkcentrum zal een goede rol kunnen spelen in de integratie en versterking van de drie primaire processen van de universiteit. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat met betrekking tot valorisatie.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als realistisch en merendeels ambitieus.

Uitvoerbaarheid

De TUGK wil zich verder ontwikkelen als een volwaardige universiteit met een gereformeerd profiel. De commissie constateert dat sprake is van gunstige voorwaarden voor de uitvoerbaarheid. De voornemens zijn goed ingebed in de organisatie en bouwen voort op bestaand beleid. Er is sprake van een duidelijke visie en strategie.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als uitvoerbaar.

Facultatieve indicatoren

De commissie constateert dat de TUGK aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'Het invoeren van een verplicht intake gesprek voor alle inschrijvers' (p. 21), 'Het verhogen van het aantal peer-reviewed publicaties tot 5 artikelen per fte' (p. 22), 'Meer publicaties in refereed tijdschriften en boeken' (p. 22), 'De kwaliteit van het theologisch onderzoek verhogen (niveau 4 van het SEP-protocol)', 'Het aantal cursussen in het kader van AKZ+ verhogen van 4 naar 25 en het aantal cursisten verhogen van 64 naar 300' (p.26) en 'De deelname aan Permanente Educatie Predikanten (PEP) met 15% ten opzichte van het gemiddelde van 238 personen per jaar te verhogen' (p. 26).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken op basis van de twee criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte en uitvoerbaarheid) komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie adviseert, op grond van de hierboven gegeven argumenten, om voor het voorstel van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken het criterium 'aansluiting' op grond van de hardheidsclausule (art. 9, 7^e lid AMvB) buiten toepassing te laten.

2. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
3. De commissie beoordeelt het voorstel van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken als toereikend voor het selectieve budget.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large initial 'F' followed by a series of loops and a final flourish.

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	0 %	5,0 %
(WO2) Studiesucces: Uitval	0 %	6,0 %
(WO3) Studiesucces: Switch	nvt	nvt
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	58,0 %	65,0 %
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	0 %	100 %
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	100 %	0 %
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	29,9 %	28,0 %

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

*In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.
Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.*

Indicator	Definitie
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	<p>Aandeel studenten in excellentie trajecten (waaronder honoursprogramma's) van totaal aantal studenten.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 19 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="14; brief; brief28 juni"/></p>
(WO2) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars instelling) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 19 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="15; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="15; brief"/></p>
(WO3) Studiesucces: Switch	<p>-</p> <p>pag nulmeting: <input type="text"/> pag ambitie: <input type="text"/></p>
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO, waarbij 'eerstejaars HO' volgens 1CHO wordt vervangen door eerstejaars aan de instelling. Zie ook brief 19 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="16"/> pag ambitie: <input type="text" value="17; brief"/></p>
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 19 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="17; brief 28 juni"/> pag ambitie: <input type="text" value="17; brief 28 juni"/></p>

Indicator	Definitie
(W06) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p data-bbox="831 277 1310 383">Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen.</p> <p data-bbox="831 412 1222 439">Definitie RCHOO. Zie ook brief 19 juni 2012</p> <p data-bbox="831 461 1310 483">pag nulmeting: 18; brief pag ambitie: 18; brief</p>
(W07) Maatregelen: Indirecte kosten	<p data-bbox="831 521 1310 600">Overheadformatie (generiek en O&O ondersteuning) als percentage van de totale formatie</p> <p data-bbox="831 629 1310 707">Definitie RCHOO. Betreft overheadformatie (generiek en O&O ondersteuning) als percentage van de totale formatie</p> <p data-bbox="831 730 1310 752">pag nulmeting: 18; brief pag ambitie: 18</p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	3
Uitvoerbaarheid	4